

Beszámoló az Erasmus+ tanulmányi útról a *Museo del Tricolore* intézményében

Reggio Emilia, Olaszország – 2022. május 19.

Megfigyelési szempontok

- Milyen digitális eszközök állnak rendelkezésre a múzeumban
- Hogyan használják a korszerű médiát a múzeumandragógiában
- Milyen felnőttek számára is élvezhető programok, foglalkozások érhetők el
- A zászlók bemutatását szolgáló kiállítástechnika

2022.05.19. csütörtök találkozás Matilde Teggi-vel, a Museo del Tricolore Edukációs Csoportjának munkatársával, tárlatvezetés, job shadowing, majd beszélgetés

A 2004 óta működő Tri kolor Múzeumának általános ismertetése után Matilde bemutatta az épület három szintjén berendezett kiállítást.

Földszint. „A trikolor ihlette: kilencven művész – egy zászlóért”

A múzeumépület első szintjén kortárs művek kaptak helyet. Kilencven művész alkotása látható itt, melynek mindegyike egy-egy történelmi olasz zászlót jelenít meg. Rögzítésük figyelemreméltó volt, ugyanis úgy lógtak a teremben a nagy felületű zászlók, hogy érvényesülni tudjanak a térben. Ugyanitt kaptak helyet a foglalkoztató asztalok, a ruhatár és a recepciós pult is. A hatalmas toszkánai zászló alatt érintőképernyős felület található, amin a látogató előre megtekintheti, mi vár rá a kiállításban. Érkezésemkor sajnos nem üzemelt még, így kipróbálni nem volt lehetőségem.

Első emelet. Napóleon-csarnok.

Az emeletre lépcsőházon keresztül jutunk fel, amelyben további kortárs művek láthatók. Az első történelmi csarnok az olasz történelem 18. század végi eseményeit mutatja be. Itt, Reggio Emiliában hagyták jóvá, hogy a francia forradalom hevében alakult, Bologna központú Ciszpadániai Köztársaság zászlója a piros-fehér-zöld trikolor legyen. A rövid életű állam ugyan csak 1796 és 1797 között állt fent, de a három színű olasz nemzeti jelkép megmaradt. A zászlókon kívül napóleon-korabeli fegyvereket, a város újkori történetét bemutató metszeteket, a fontos személyiségek portréit is láthatjuk. A megértést érintőképernyős eszközök is segítik. A feliratok mind olaszul vannak és a mintegy órás vezetést is többnyire ezen a nyelven tartják. Azonban Matilde Teggi elmondta, hogy volt már igény angol nyelvű vezetésre is, amit ő tartott meg.

Második emelet. Risorgimento-csarnok.

A következő szinten a 19. századba utazunk vissza. Azokat az éveket mutatja be a tárlat első fele, amelyben az olasz trikolor tiltott jelképnek számított, a második részben pedig az olasz egység megvalósulását, amelynek megkerülhetetlen jelképévé vált e három szín. A múzeum gyűjteményében közel 200, 18-19. századi és 20. század eleji történelmi zászló lelhető fel. Ezek többsége ezen az emeleten látható. Bemutatják azt is, hogy változott a magyarhoz hasonló, vízszintes piros-fehér-zöld sáv függőleges, zöld-fehér-pirosra. A vitrinek alatt kihúzható fiókokban eredeti litográfiák és egyéb grafikai munkák kaptak helyet. Itt láthatók továbbá azoknak a fontos történelmi szereplőknek a használati tárgyai, ruhái, sőt egy esetben az illető kőrnába temetett szíve is, akik az olasz egységben fontos szerepet játszottak. Foglalkozás keretében – elsősorban gyermekek – ezeknek az államférfiaknak a bőrébe bújhatnak és szerepjáték keretében dönthetnek Itália sorsáról, mesélte Teggi.

Különterem. A Trikolor csarnoka.

A 18. században emelt épület díszterme, ahol a három színű zászló elfogadásra került ma bérelhető rendezvényhelyszín. Nem volt módom megtekinteni, mert esküvőkre volt lefoglalva egész hétre.

Földszinti foglalkoztató.

A tárlatvezetés végén a múzeum foglalkoztató helyiségébe tértünk vissza. Három nagyobb asztal várja itt a csoportokat, valamint egy kis monitor, amelyen instrukciókat kapnak a többségében gyermek- vagy serdülőkorú látogatók. Itt interjúvoltam meg az Edukációs Csoport két tagját a lehetőségekről felnőttek számára. Az évek során (2013 óta) a következő foglalkozások voltak választhatók:

- ***Zászlókészítő workshop, kézművesfoglalkozás***

Elsősorban a kisebbeket, de ügyes kezű felnőtteket is várnak az olyan foglalkozások, ahol kontrollált körülmények között saját zászlót, vagy kokárdát készíthetnek a résztvevők. Elsősorban az olasz színekből. Ilyen papírkokárdákat magam is láttam a helyszínen. Nyelvtudást és lexikális tudást nem igényel.

- ***A történész munkája – játék***

Nyomozós játék, mely elsősorban a serdülő korúakat, vagy pályaválasztás előtt álló fiatalokat szólítja meg, bemutatva egy lehetséges karrierösvényt: a történészi hivatást. Különböző rejtjelek után kutatva kell eljutnia a játékosnak, ill. csapatnak a megoldáshoz.

Minimális lexikális tudással is abszolválható, amolyan „szabadulószoza” jellegű feladatokat tartalmaz. Nyelvtudást igényel.

▪ ***Csoportos szerepjáték***

Elsősorban gyermekeknek tartják a két csapatos szerepalakítás vetélkedőt is. Véleményem szerint azonban ugyanúgy érdekes lehet játékos kedvű felnőttek számára is ez a kis játék. A csoport két részre oszlik és az olasz egység egy-egy meghatározó szereplőjét alakítják. A két csapat egymással vitázva „dönt a nemzet sorsáról”. Nyelvtudást igen (fontos, hogy a két fél egy nyelvet beszéljen), de lexikális tudást kevésbé vesz igénybe, a fontos tudnivalókat megkapják a játékosok papíron, de a győzelemhez nem árt természetesen saját kútfőből kiegészíteni azokat.

▪ ***Társasjáték***

Humoros, gyerekeknek szóló, „kiskacsás” társasjátékban mérhetik össze erejüket a látogatók. A társasjáték táblája a trikolor bemutatásában segít valamilyen módon. Szerencsét igényel inkább, mint készségeket.

▪ ***Városi séta, a trikolor témájában***

Számomra a legérdekesebb volt talán ez a választható program. Vegyes, főleg felnőttekből álló csoportok szokták kérni a vezetést Reggio Emilia utcáin, mely maga a város, a d' Esték, a trikolor és az olasz nemzet születésének történetét mutatja be. Kötelező helyszínek – mint amilyen a trikolor-csarnok – bemutatása mellett egy-két apróbb, rejtőző kisvárosi gyöngyszem is előtérbe kerül. A többi városi séta közül az emeli ki a programot, hogy Trikolor Múzeum szakértői tartják.

▪ ***Digitális eszközök***

A múzeumban több érintőképernyő is található, köztük egy egészen nagy felületű, korszerű darab az előtérben, amelyen zászlótémájú kirakókat próbálhatnak ki az érdeklődők. Sajnos nem volt módon kipróbálni, ahogy a kiállítóterekben elhelyezett monitorokat sem.

A ruhatári részen van egy óriáskivetítő, amin a látogatócsoport rövid eligazítót kap a kiállításról.

▪ ***Médiatartalmak és népszerűsítés***

A Trikolor Múzeumnak nincs saját médiafelülete. A Reggio emilia-i városi múzeum felületeit használják programok népszerűsítésére, anyagaik megosztására: <https://www.musei.re.it/>. Trikolor témában a

közösségi oldalon viszonylag keveset posztolnak. Akit a trikolor érdekel, általában célzottan keresi fel az intézményt. A programokra többnyire a környékbeli iskolák jelentkeznek kirándulócsoportokkal. Úgy tudom, olyan nagy, közösségi múzeumi napjuk, mint nálunk a Múzeumok Éjszakája nincs az intézménynek. A nemzeti ünnepekhez kötődően szoktak szélesebb körben hirdetett eseményeik lenni.

Kérdéseim, amelyekre választ kerestem, a következőképpen foglalhatók össze

- *Milyen digitális eszközök állnak rendelkezésre a múzeumban?*

A megszokott érintőképernyős megoldások, nagyképernyő az általános információkkal, óriás, interaktív felület (ottlétem alatt nem működött).
- *Hogyan használják a korszerű médiát a múzeumandragógiában?*

Maga a Trikolor Múzeum nem kifejezetten, a Reggio Emilian Városi Múzeum felületén hirdetik az eseményeket. Ritkán, de vannak trikolor-témájú posztok. Eseményeiket, melyek főleg gyermekeket céloznak meg, a nemzeti ünnepekhez kötik.
- *Milyen felnőttek számára is élvezhető programok, foglalkozások érhetők el?*

Elsősorban a trikolor-témájú városi séta. Zászló- és kokárdakészítő workshop. Történelmi témájú szerepjáték. A történész munkáját bemutató nyomozós játék.
- *A zászlók bemutatását szolgáló kiállítástechnika?*

Kortárs műveken keresztül bemutatott, jól érvényesülően rögzített, könnyen elérhető és befogadható történelmi zászlósor. Reprodukciókat felvonultató álfal két, külön korszakot bemutató csarnokban. Számos régi, eredeti, értékes történelmi zászló, speciális vitrinben.

Bakó Bálint